

Asia: VN/32242/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta Rajavartiolaitoksen varautumista tukevien toimivaltuuksien tarkistamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi Rajavartiolaitoksen varautumista

tukevien toimivaltuuksien tarkistamiseksi.

Pidämme esityksessä ehdotettuja laajennuksia Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksiin Schengen-alueen sisärajoilla ja merialueilla perusteltuina, huomioon ottaen ulko- ja turvallisuuspoliittisen tilanteen muutos ja

lisääntynyt hybridi- ja laaja-alainen vailuttaminen erityisesti Itämerellä.

Alusten lippuihin ja lippuvaltioihin liittyvät epäselvyydet ja kansainvälisistä sopimuksista ja turvallisuussääntelystä poikkeaminen haastavat vakavasti merenkulun sääntöpohjaisuutta ja muodostavat

lisäksi riskin merenkulun ja ympäristön turvallisuudelle. Toimintaympäristöön vaikuttavat osaltaan GNSS-

häirintä sekä AIS-signaalien puuttuminen ja väärentäminen.

Merenalaisen kriittisen infrastruktuurin valvonta (24 b §) ja toimivaltuus merenalaisen kriittisen infrastruktuurin valvontatehtävässä (38 c §):

Pidämme Rajavartiolaitokselle ehdotettua uutta merenalaisen kriittisen infrastruktuurin valvontatehtävää

sekä siihen liittyviä toimivaltuuksia Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä perusteluina.

38 e §. Aluksen pysäyttäminen ja tarkastaminen:

Näkemyksemme mukaan Rajavartiolaitokselle säädettävä oikeus pysäyttää ja tarkastaa talousvyöhykkeellä

liputtomaksi tai väärää lippua käyttäväksi epäilty alus on merioikeusyleissopimuksen mukainen ja perusteltu.

Rajavalvontaa koskevat toimivaltuudet (28 b §) ja rajavalvonnan väliaikainen palauttaminen sisärajoille (15 §):

Rajavartiolaitoksella olisi muualla laissa säädetyn lisäksi oikeus suorittaa sisärajoilla ajallisesti ja alueellisesti

rajattuja tarkastuksia rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi. Ehdotettavien toimivaltuuksien tavoitteena olisi

parantaa Rajavartiolaitoksen tilannekuvaa sisärajoilla ja vähentää tarvetta sisärajavalvonnan väliaikaiselle

palauttamiselle. Nostamme esiin sisärajavalvonnan palauttamisen vaikutukset meriliikenteen sujuvuudelle,

jonka johdosta rajavalvonnan toimet, joita voidaan toteuttaa ilman sisärajavalvonnan palauttamista ja jotka

vähentävät tarvetta sisärajavalvonnan väliaikaiselle palauttamiselle ovat kannatettavia.

Mikäli sisärajavalvonnan väliaikaista palauttamista kuitenkin valmisteltaisiin, esitämme, että Liikenne- ja

viestintävirastoa sekä Suomen ulkomaanliikenteessä toimivia kotimaisia varustamoja kuullaan ennen kuin

päätetään rajanylityspaikoista (satamat).

Vesiliikenteen tilapäinen keskeyttäminen ja rajoittaminen (38 b §):

Pykälä sisältää säännökset vesiliikenteen tilapäisestä keskeyttämisestä ja rajoittamisesta rajaturvallisuuden

ylläpitämiseksi. Pykälän 1 momentissa tarkoitettua vesialuetta laajennettaisiin siten, että toimivaltuus koskisi

aluevesien ja Saimaan kanavan lisäksi myös muita Suomen vesialueita. Esitetty muutos on näkemyksemme

mukaan perusteltu. Pidämme tärkeänä Liikenne- ja viestintäviraston kuulemista ennen päätöstä keskeyttää

tai rajoittaa vesiliikennettä ja korostamme meriliikenteen toimijoiden mahdollisimman nopean ja mahdollisuuksien mukaan ennakoivan tiedottamisen merkitystä.

Tuurnala Tiina
Suomen Varustamot ry